

bevilling (Tilladelse til at appellere en Sag, uanset at den mangler den foreskrevne Værdi); Novabevilling (Tilladelse til under Appellen at fremkomme med nye Paastande, nye Anbringender eller nye Beviser); Bevilling for en Appelret til at paadømme en ikke i Underinstansen paadømt Forbrydelse; Bevilling til Genoptagelse i Domfældtes Interesse af en endeligt paadømt Straffesag (til Udfærdigelse af den sidstnævnte Bevilling krævedes særlig kongelig Resolution).

I Proceskommissionerne af 1868 og 1892 var der fuld Enighed om, at Administrationens Dispensationsmyndighed i Retssager burde ophæves, at Loven burde fastsætte Betingelserne for at tilstede Afvigelser fra de almindelige Regler om Retssagers Behandling, og at Afgørelsen i de enkelte Tilfælde burde træffes af Domstolene.

Ved Retsplejelovent af 1909, hvis Bestemmelser, for saa vidt disse Forhold angaar, uforandrede gik over i Retsplejelovent af 1916, blev Proceskommissionernes Forslag taget til Følge. Herfra er der dog gjort enkelte Undtagelser, nemlig med Hensyn til 1) Oprejsning i borgerlige Sager, 2) Tilladelse til at indbringe en Sag for Højesteret som 3die Instans og 3) Tilladelse til at indbringe de i § 962, 2det Stykke, nævnte Politisager for Landsretten, idet de her omhandlede Undtagelser fra Lovens Forskrifter gøres afhængige af en af Justitsministeren meddelt Dispensation.

Det staaende Retsplejeudvalg har i Skrivelse til Justitsministeriet af 4. December 1924, (se Bilag A.—C.) stillet Forslag om, at Retsplejelovent ændres saaledes, at ogsaa disse Tilladelser skal meddeles af Domstolene. Nærværende Udvalg kan tiltræde dette Forslag og den Begrundelse, Retsplejeudvalget har anført til Støtte derfor. Den foreslaaede Ordning, der er overensstemmende med, hvad der er gældende efter alle nyere udenlandske Proceslove, hviler paa den samme Grundbetragtning, som har ført til, at Retsplejelovent paa de øvrige Punkter har forladt det administrative Dispensationssystem, nemlig at det her aldrig drejer sig om en Naadesakt,

men om en alene paa retlige Hensyn hvilende Afgørelse, og at Borgerne derfor har Krav paa, at Afgørelsen træffes af Domstolene. Det er den samme Linie, der i nyere dansk Ret er fulgt, naar man har henlagt Ægteskabssager (med visse Undtagelser), Umyndiggørelsessager og Meddelelse af Tilladelse til Mortifikation fra de administrative Myndigheder til Domstolene.

Udvalget er med det staaende Retsplejeudvalg enigt i, at det vil være mest praktisk at henlægge de her omhandlede Afgørelser til vedkommende Landsret. Det maa nemlig formentlig anses for nødvendigt, at det er en overordnet judicial Myndighed, der træffer Afgørelsen; men paa den anden Side ses der ikke at være nogen Nødvendighed for at bebyrde Højesteret med i første Omgang at beskæftige sig med disse Spørgsmaal. I de Tilfælde, hvor Spørgsmaalet drejer sig om at tillade Anke eller Kære til Højesteret (altsaa ved Oprejsning overfor Fristen for Anke eller Kære til Højesteret eller ved Tilladelse til at indbringe en Sag for Højesteret som 3die Instans), og hvor Landsretten saaledes i Forvejen har haft Sagen, vil de fornødne Oplysninger vel ogsaa i Reglen lettest kunne tilvejebringes ved Landsretten.

Allerede af rent praktiske Grunde maa det, hvis den begærede Tilladelse gives, have sit Forblivende derved, hvorimod en Nægtelse af Tilladelsen bør kunne paakæres til Højesteret (tilsvarende Regler indeholdes i de nyere udenlandske Proceslove).

Ad 2) Reglerne foreslaas baade for borgerlige Sager og for Straffesagers Vedkommende samlet i et enkelt Kapitel, som anbringes i Lovens Anden Bog (Fælles Bestemmelser for borgerlige Sager og Straffesager) som nyt sidste Kapitel (Kapitel 20 a).

Ad 3) A. Betingelserne for at opnaa *Tilladelse til Anke eller Kære efter Anke eller Kærefristens Udløb (Oprejsning)* er affattet i Overensstemmelse med Kommissionsudkast 1877 § 303 og ens for borgerlige Sager og Straffesager, jfr. Forslag ad §§ 223 a og 223 e, der træder i Stedet for de forskel-